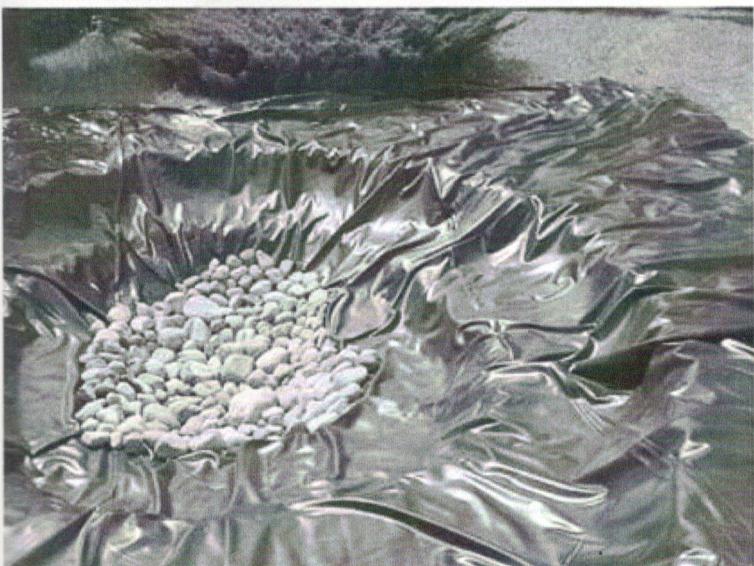

Jaseničan

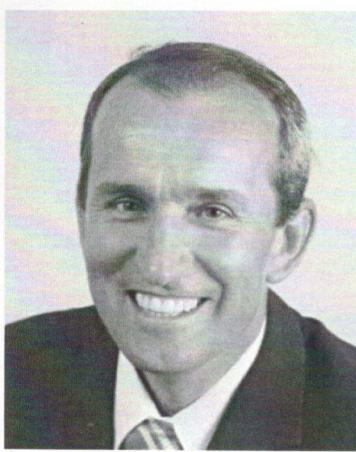
OBČASNÍK VYDÁVANÝ OBECNÝM ÚRADOM V ORAVSKEJ JASENICI

Ročník X. | Číslo 1 | September 2020 | Nepredajné | noviny@oravskajasenica.sk | www.oravskajasenica.sk

Úvodník starostu

Milí obyvatelia,
nachádzame sa v druhom polroku 2020 a iba prvýkrát tohto roku k vám prichádzajú naše noviny Jaseničan. Dôvod, prečo je to tak, je jednoduchý - pandémia koronavírusu COVID-19. Aj keď sme sa vás snažili informovať rôznymi kanálmi, či už cez obecnú aplikáciu, web stránku alebo obecný rozhlas, uvedomujeme si, že nie každý má v obľube elektronické kanály komunikácie a noviny sú často jediným zdrojom informácií. V tomto úvodníku si vás dovoľujem v krátkosti informovať o dianí v obci počas prvého polroka 2020.

Naše plány a zámery hned' v marci zabrzdila pandémia koronavírusu a zlé predpovede Národnej banky Slovenska a ministerstva financií o ekonomike a tým aj príjmoch obcí. Naše ciele a priority sme boli nútene prispôsobiť týmto pred-

povediam. Ešte predtým sa nám podarilo zrekonštruovať toalety na obecnom úrade a kompletnie zrekonštruovať a dovybaviť kuchyňu v kultúrnom dome. Ako som už vyšie uviedol, vzhľadom k veľmi zlým ekonomickým výhliadkam si obec musela stanoviť nové priority a urobiť ekonomicke opatrenia tak, aby bola v prípade nádze schopná plniť aspoň najzákladnejšie funkcie samosprávy. Prvoradou prioritou bolo chrániť zdravie občanov a zabezpečiť hladký chod základnej školy a materskej školy. Čo sa týka ekonomiky, obec prijala šetriace opatrenia a to najmä obmedzením mzdových a materiálových výdavkov, zrušením niektorých objednávok (napr. zamietanie ulíc), znížením počtu kosenia, zrušením kultúrnych akcií (Deň matiek, Dni rodiny), odložením niektorých investičných akcií.

Obec už na začiatku pandémie zabezpečila všetkých našim obyvateľom nad 60 rokov ochranné rúško. Pri tejto príležitosti by som chcel veľmi pekne podakovať ženám, ktoré sa dobrovoľne, bez nároku na akúkolvek odmenu podujali ušiť rúška alebo zadarmo poskytli materiál na ich výrobu. Na základe rozhodnutia hlavného hygienika sme museli obmedziť aj úradné hodiny na obecnom úrade, aj keď sme sa to snažili urobiť spôsobom, aby to obyvatelia pocítili čo najmenej. Najviac pandému pocítili naše

deti, žiaci, ich rodičia a učitelia v základnej a materskej škole. Chcel by som všetkým podakovať za zvládnutie situácie, jednak počas doby, keď bola škola zatvorená, ako aj po jej otvorení. Počas tejto doby sme na obci pripravovali projekty a stavebné povolenia, či už na vodovody alebo chodníky alebo verejné obstarávania na niektoré projekty. Tak sa nám podarilo vybaviť projektovú dokumentáciu s patričnými povoleniami na chodník od mosta po koniec obce smerom na Oravské Veselé a podať žiadosť o stavebné povolenie. Podarilo sa nám vybaviť projektovú dokumentáciu so stavebným povolením na vodovod a kanalizáciu Pod Paseka, projektovú dokumentáciu so stavebným povolením na vodovod a kanalizáciu za kultúrnym domom, projektovú dokumentáciu na odvodnenie časti Pod Brabírka, zrealizovali sme verejné obstarávanie na detské ihrisko a podarilo sa nám podpísat zmluvu s Oravskou vodárenskou spoločnosťou o spolufinancovaní a výstavbe vodovodu a kanalizácie v časti obce Lánov Jarok. Tiež sme úspešne dokončili verejné obstarávania na projekt Nové učebne v základnej škole, ktorý je finančne prostredníctvom eurofondov a nedávno sme začali s jeho realizáciou. Keďže sa takmer úplne zastavila aj činnosť orgánov štátnej správy vrátane minister-

stiev, stále nebolo rozhodnuté o niektorých našich projektoch, ktoré boli podané na riadiace orgány. Jedná sa napríklad o rekonštrukciu cesty okolo futbalového štadióna, protipovodňovú ochranu centra obce, odvodnenie kultúrneho domu a obecného úradu.

Výpadok príjmov obce za obdobie marec - júl 2020 je viac ako 40-tisíc euro. Predpokladáme, že ak nebude opäť pozastavená činnosť hospodárstva SR, ďalší výpadok obecného rozpočtu do konca roka 2020 bude tiež okolo 40-tisíc euro. Spolu za rok 2020 tak obec dostane do rozpočtu menej o cca 80-tisíc eur menej ako v roku 2019. A to je značný výpadok, aj keď nie taký, ako predpovedalo ministerstvo financií. Preto by som chcel s pokorou požiadat' obyvateľov našej obce, aby mali trpezlivosť, ak sa niektoré opravy, respektíve investície nedejú tak, ako očakávajú. Obec prosto nemá toľko zdrojov na financovanie svojich aktivít, ako očakávala. Treba nám všetkým veriť, že hospodárstvo Slovenska sa čo najskôr pozviecha zo zlej situácie, nezamestnanosť sa opäť začne znižovať a do obcí bude prúdiť viac peňazí. Som optimista a verím, že na budúci rok sa dostaneme do starých koľají. Prajam vám všetkým v tejto dobe veľa zdravia.

Karol Graňák

Povinný zber kuchynského odpadu

Pomaly ale isto sa nám blíži 1. január 2021 a s ním aj povinný zber kuchynského odpadu (pomyj) od občanov - z každého rodinného domu. Ked'že nová vláda sa rozhodla, že zákon o odpadoch nenovelize a ani túto povinnosť neodloží, aby sa obce mohli na to pripraviť, vypadá to tak, že literu zákona budeme musieť dodržať aj my v obci. Podľa nariadenia EP a Rady č. 1069/2009 platí zákaz

skrmovania zvierat biologicky rozložiteľným kuchynským a reštauračným odpadom okrem kožušinových zvierat, čo znamená, že nikto by nemal kŕmiť domáce zvieratá (hydinu, prasce) odpadom z kuchyne. Zdá sa vám to nelogické? Aj mne, ale čo narobíte s byrokratmi v Bruseli, ministerstvom životného prostredia a ekologickými fanaticmi. A navyše nám ešte budú tvrdiť, že zber odpadov nám to zlaci-

ní. Holý nezmysel. Ak sa na celý zber pozrieme bližšie, tak samotné ministerstvo životného prostredia ešte nevie, ako by to malo vypadáť. Ale ich predstava je asi takáto. Každá domácnosť dostane vedierko na pomyje, do ktorého bude pomyje zbierať, a v deň vývozu ho vyloží pred dom alebo na zberné miesto. Podľa zákona o odpadoch je povinnosťou obce zabezpečiť zberovú spoločnosť, ktorá bude tento odpad zbierať

aspoň jedenkrát za dva týždne. Ako tie pomyje budú vypadáť a voňať doma, respektíve na uliciach po dvoch týždňoch, si vieťe predstaviť. Dobre, povieme si, ale ved' to, či pomyje odovzdáme alebo nie, nikto nebude kontrolovať a aj nadalej ho budeme používať na kŕmenie či už hydiny alebo prasiat. Áno, to je pravda, ale zberová spoločnosť do obce bude musieť aj tak prísť a ak by

teoreticky aj žiadou kuchynský odpad neodviedzla, niekto tú dopravu zaplatiť musí. A zákon o odpadoch hovorí jasne: za odpady platí občan. Takže, ak za odpady platíme v súčasnosti ne celých 21 eur, je celkom pravdepodobné, že len takéto zavedenie zberu kuchynského odpadu nám zvýši poplatok až na 32 - 38 eur na obyvateľa. A to nehovorím o tom, že vďaka nízkemu triedeniu v obci (len okolo 40 %) bude treba k cene pripočítať ďalšie cca 2-4 eurá na osobu a rok. A výsledok - poplatok niekde na úrovni 40 eur na osobu a rok. A že vám v televízii, novinách alebo politici tvrdili, že to

bude lacnejšie? Klamali. A prečo? No lebo naši slávni politici Európskej komisii nasľubovali, že do roku 2025 budeme triediť ako celý štát všetok odpad na úrovni 60 %. A tak bez toho, aby pomohli obciam a tým pádom všetkým obyvateľom s touto situáciou, vykašlali sa na nich a čakajú, ako sa s tým obce vysporiadajú. A ako by mali obyvateľom pomôcť? Napríklad budovaním spaľovní na energetické zhodnocovanie odpadov rovnomerne po celom Slovensku, dátaciami na domáce kompostéry, podporou odvozu kuchynského odpadu... Takmer nič z toho sa neudialo, ale naši politici sa

tvária, akí sú spravodliví. Áno, zároveň ale treba priznať, ale že aj my, obyvatelia, máme maslo na hlave. Ako poniektorí z nás triedia odpady? Nijako. Všetko do jedného vreca a do koša alebo do kontajnera a dokonca sa nájdú aj takí, ktorí hádžu smeti do prírody. Takže áno, začať treba od seba. Pravdepodobne aj na zbernom dvore pristúpime k tomu, že za každý kilogram nepretriedeného odpadu zaviedieme nejaký poplatok, aby sme prinutili tých, ktorí na to kašlú, triediť.

Takže záverom, ak sa od začiatku budúceho roka začnú rapične zdvíhať poplatky za vývoz

odpadov, nenadávajte, prosím, na starostu alebo obecné začerpalo. Tí len konajú tak, ako im kážu zákony. A zákony schvaľujú v parlamente. Takže zanadávame si spolu nielen na našich politikov, ale v duchu si položme otázku: Triedim dostačne? Treba ešte dodať, že vláda s parlamentom sa možno umúdria a odložia vykonatelnosť zákona aspoň o rok, hoci moc tomu neveríme a pravdepodobne sa budeme musieť od budúceho roka zmieriť s neustálym zvyšovaním poplatkov za odpady.

Karol Graňák

Rekonštrukcia vnútorných priestorov kostola

Prežívame zvláštny rok, ktorý je poznačení epidémiou COVID 19, prežívame rôzne obmedzenia, zažili sme rôzne zákazy. Hospodárska rada farnosti už od svojho ustanovenia a prvého zasadania 23. septembra 2019 sa začala zaoberať tému schodov v rímskokatolíckom farskom kostole Premenenia Pána, konkrétnie z lode kostola do svätyne. Na svojom zasadnutí 9. decembra 2019 si rada určila ako prioritu na nasledujúci rok 2020 práve úpravu týchto schodov.

Viedol nás k tomu stav, že schody nespĺňali klasickú normu schodu a bolo dosť problematické a aj nebezpečné po nich chodiť.

Z dôvodu zákazu slúženia verejných sv. omší sa s prácami začalo 23. marca tohto roku. Najskôr sa vo svätyne rozobra-

la pôvodná dlažba a vybral sa všetok materiál do hĺbky 50 centimetrov. Nanovo sa urobila základová doska a izolácia celej svätyne, prekladal sa hlavný prívod elektriny, ktorý ide popod svätyňu, urobila sa nová elektroinstalácia, stiahli sa zásuvky, aby boli dostupné, v zemi sa pripravilo nové vedenie na mikrofóny, aby sme nemali žiadne káblovanie po novej podlahe, zašalovali sa nové schody. Všetky práce vykonávala firma Astav. Do svätyne sme položili podlahové kúrenie, aby bolo pripravené vykurovanie svätyne do budúcnosti, dal sa vyrovnávací poter, nivelačia a položila sa nová dlažba. Chcem veľmi podľať majstrovi Peterovi Bartkoviakovi z Klinu, ktorý nám dlažbu položil zadarmo, ale aj chlapom, ktorí pomáhali, pretože to boli troška väčšie

kúsky. A nanovo sa celá svätyňa vymaľovala.

Reštaurácia hlavného oltára Kedže práce vo svätyni vyžadovali rozobratie hlavného oltára, hospodárska rada farnosti na svojom zasadnutí 9. marca schválila, aby sme pristúpili aj k jeho celkovej obnove, hĺbkovým reštaurovaním. Všetky práce na oltári financoval Bohu známy darca, za čo mu aj takto verejne chceme vyslovit' veľké Pán Boh zaplatiť.

Náš oltár bol vytvorený podľa zápisu na zadnej časti oltára v roku 1909, podľa ďalšieho záznamu bol reštaurovaný v roku 1990. Teraz sme k tomu pristúpili po ďalších tridsiatich rokoch.

Reštaurovanie uskutočňovali vyučení reštaurátori bratia Jamrichovi, trvalo to tri mesiace. Oltár sme začali rozoberať 23. marca, znova sme ho postavili na miesto 22. júna.

Reštaurátori okrem toho, že celý oltár bol znova napustený proti červotoču a zakonzervovaný, snažili sa vrátiť oltáru pôvodné farby, tak, ako ich postupne odkrývali, zvlášť tam, kde bola premaľovaná pôvodina. Pri tomto reštaurovaní sa doplnilo do 150 detailov, ktoré museli byť nanovo vyrobené,

lebo časom z nášho oltára nejakým spôsobom odpadli. Zvlášť sa to týka vežičiek oltára, ale aj ostatných častí.

Čo sa týka hlavného obrazu Premenenia Pána, pôvodná farba Pána Ježiša bola biela, teda vrátili sme sa k tejto farbe. Čo sa týka okolia Pána Ježiša, pôvodina bola po odkrytí farby 3-milimetrové pozlátené lúče okolo Premeneného Pána Ježiša. Kedže na bohostánku máme lúče okolo sviatosti oltárnej, tak sa táto symbolika prenesla aj hore, tieto lúče sú väčšie a zvýraznené.

Pri tomto reštaurovaní boli reštaurované, zakonzervované, zvýraznené a doplnené aj detaily na oboch sochách.

Kríž prešiel dôkladnou úpravou. Starý kríž je zabudovaný do terajšieho a čo sa týka zobrazenia Krista, tu sa musí podľať pánovi Vladimírovi Laštíkovi. Kedže korpus už bol veľmi poznačený časom, tak ho celého nanovo zreštauroval rezbour. Jeho pozlátenie, ako môžeme vidieť v mnohých bazilikách a aj v bazilike sv. Petra v Ríme, urobili reštaurátori zadarmo ako svoju vďaku Vladimírovi Laštíkovi a jeho synovi, že im dokázali vyrobiť skoro

všetky detaily, ktoré chýbali na oltári. Na otázku, prečo sú kvapky krvi len na rane v boku a nie aj na rukách a nohách, je odpoveď, ktorá sa nachádza vo sv. písme: Z Kristovho boku vytiekla krv a voda. A cirkevní otcovia celej his-

tórie cirkvi ako aj II. Vat. koncil zdôrazňujú, že z jeho boku pramenia všetky sviatosti a milosti cirkvi.

Na záver by som sa chcel ešte raz úprimne podakovať všetkým, ktorí sa akýmkolvek spôsobom

počas celého roku pričinili o skrášľovanie nášho kostola a fariskej budovy - živnostníkom, podnikateľom, pretože mnohé práce vykonali zadarmo a bol úctovaný len materiál.

Veľká vďaka za vaše modlitby,

obety a za finančnú pomoc vo forme vašich milodarov. Nech vás dobrovodom Boh hojne odmení svojím požehnaním za vašu ochotu a štedrost. Srdečné Pán Boh zaplatí.

Peter Žofiaik

Rekonštrukcia kuchyne v kultúrnom dome

Kuchyňa v kultúrnom dome má nový vzhľad i vybavenie. Samospráva sa pustila do jej rekonštrukcie. Dala kompletne vymeniť rozvody elektriky, vody, kúrenia, nové sú tiež izolácie, omietky, obklady, osvetlenie a vybavenie kuchyne ako umývačka ria-

du, dresy, kuchynské zariadenie.

Nová kuchyňa stála obecnú kasu 27-tisíc eur.

V postupnej obnove kultúrneho domu chce obec pokračovať výmenou elektriky a osvetlenia v sále a zateplením stropu.

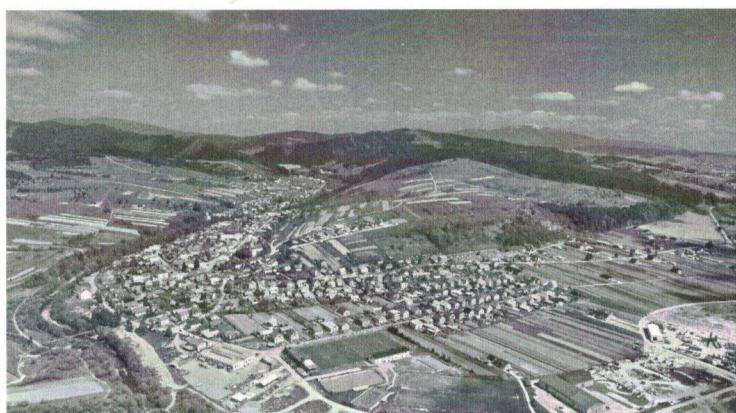
OZNAM

Na obecnom úrade sa množia stážnosti vlastníkov polnohospodárskych pozemkov a lesov na devastáciu pozemkov motocyklami, štvorkolkami a inými motorovými vozidlami. Obecný úrad preto upozorňuje všetkých, že jazdenie po ornej pôde, trvalých trávnych porastoch a lesoch mimo vyznačených poľných ciest a zastavaného územia obce je porušovaním §305 odst.2 trestného zákona. Celý káster obce okrem jej zastavaného územia sa totiž nachádza v chránenom krajinnom území Horná Orava a chránenom vtáčom území NATURA 2000 v II. a III. stupni ochrany prírody.

Za takéto konanie môže byť páchateľovi uložený trest od-

ňatia slobody až na 1 rok. Celé znenie odstavca §305 odst.2 je nasledovné: "Kto v rozpore so všeobecne záväznými predpismi na ochranu prírody a krajiny alebo so všeobecne záväznými predpismi na úseku lesného hospodárstva neoprávnene jazdí motorovým vozidlom, motorovou trojkolkou, motorovou štvorkolkou, motocyklom alebo skútrom na lesnom alebo polnohospodárskom pozemku, potrestá sa odňatím slobody až na jeden rok". Kontrolu porušení robí štátна ochrana prírody a Environmentálna polícia SR.

Preto apelujeme na všetkých, aby rešpektovali zákon a hlavne vlastnícke práva vlastníkov pozemkov.

V dedine pribudne detské ihrisko

Obec ukončila výberové konanie na zhotoviteľa detského ihriska na vyšnom konci. Táto investícia vyjde na 12-tisíc eur, ďalších tritisíc bude stáť opoltenie ihriska.

Samospráva vybrała na výstavbu ihriska lokalitu, ktorá sa rozrástá a žije tam mnoho

mladých rodín. Dopolnila v tejto časti žiadne detské ihrisko nebolo. Naviac, pozemok, na ktorom bude stáť, je jediný vo vlastníctve obce. Iba na ňom teda môže stavať. V budúcnosti plánuje na mieste rozšíriť zázenie pre trávenie voľného času nielen detí, ale i dospelých.

Inžinierske siete pre Lánov Jarok

Obec buduje v spolupráci s Oravskou vodárenskou spoločnosťou vodovod a kanalizáciu v časti Lánov Jarok. Vodovod bude mať dĺžku asi 240 metrov, kanalizácia zhruba 420 metrov. Obec investovala do výstavby 50-tisíc eur, zvy-

šok hradí vodárenská spoločnosť. Druhá časť sietí príde na rad budúci rok. Hlavným investorom by mala byť súkromná spoločnosť, ktorá v spomínamej lokalite chystá výstavbu piatich domov. Mala by prispiť sumou 25-tisíc eur.

Čo nového majú seniori

„Starajúc sa o šťastie iných, nachádzame svoje vlastné.“

(Platón)

Dňa 18. februára sa konala výročná členská schôdza, na ktorej dôchodcovia bilancovali a hodnotili predošlý rok. Z roka na rok sa rozširuje členská základňa. Už máme 70 členov. Uskutočňuje sa viacerom zaujímavých aktivít a tešíme sa na každé ďalšie.

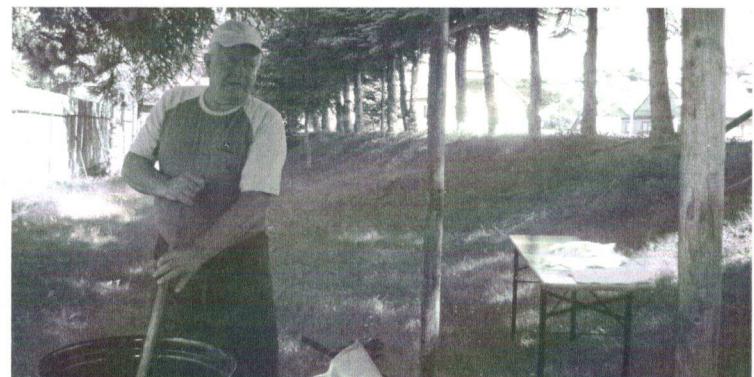
Jednou je aj fašiangové posedenie spojené s pochovávaním basy. Jasenickí seniori stihli ešte pred koronou pobyt v kúpeľoch

dôvodu sa potom seniori ani fyzicky necítia fit. Pritom práve pohoda a vyrovnanosť je to, čo starší ľudia potrebujú. Zo dňa na deň sme sa ocitli v domácej izolácii. Ľudia sa boja o svoje zdravie, o svoje rodiny. V minulosti sa ľudia v časoch neštastia alebo akejkoľvek pohromy utiekali do kostolov, kde hľadali útechu a nádej. V prvých mesiacoch krízy ani toto však nebolo možné.

tok sv. Cyrila a Metoda. Na túto pohodovú akciu sa všetci tešia. Seniori zo základnej organizácie vytvorili akoby jednu veľkú súdržnú rodinu s priateľskou atmosférou. Po dlhodobej domácej karanténe nám všetkým táto pekná akcia prišla veľmi vhod. O vynikajúci a chutný gulás sa postaral Gustáv Polák. Dobre mu sekundoval Július Kriš, ktorý pripravoval rybacie špeciality priamo na mieste. Obom našim šikovným a pracovitým chlapom dăkujeme a sme veľmi radi, že ich máme v tíme.

V júli boli naši seniori relaxovať v Oraviciach a 15. augusta to bola pút' v Bobrove. Spevácka

čom a povedať, že aj dôchodcovia na nich myslia a zahŕňajú ich do svojich modlitieb. Seniorom záleží na našej obci, čo dokazujú svojimi skutkami. Usilujeme sa o to, aby sme žili v peknom a čistom prostredí. Preto si ZO JDS zobraťa pod patronát autobusové zastávky v našej dedine. Boli vyčistené všetky zastávky. Najviac „zabrat“ dáva zastávka pri obecnom úrade. Po vyčínaní vandalov ju chodia seniori zametať takmer denne. Týmto chceme apelovať na znečisťovateľov tejto zastávky, aby si uvedomili, že keď niekto hodí na zem cigaretový ohorok či

Bojnice. Naplánované akcie sme postupne začali uskutočňovať. To sme ešte netušili, že aktivity ZO JDS v našej obci zastaví a neškôr výrazne obmedzí celosvetová pliaga Covid-19.

Niekoľko mesiacov sme prežívali zvláštne obdobie. Pandémia koronavírusu aj nás dôchodcov znepokojuje. Zvlášť, keď zo všetkých strán sa nám neustále priponáma, že patríme do najviac ohrozenej, teda vysoko rizikovej skupiny. Nepôsobí to dobre na psychiku starších ľudí a z toho

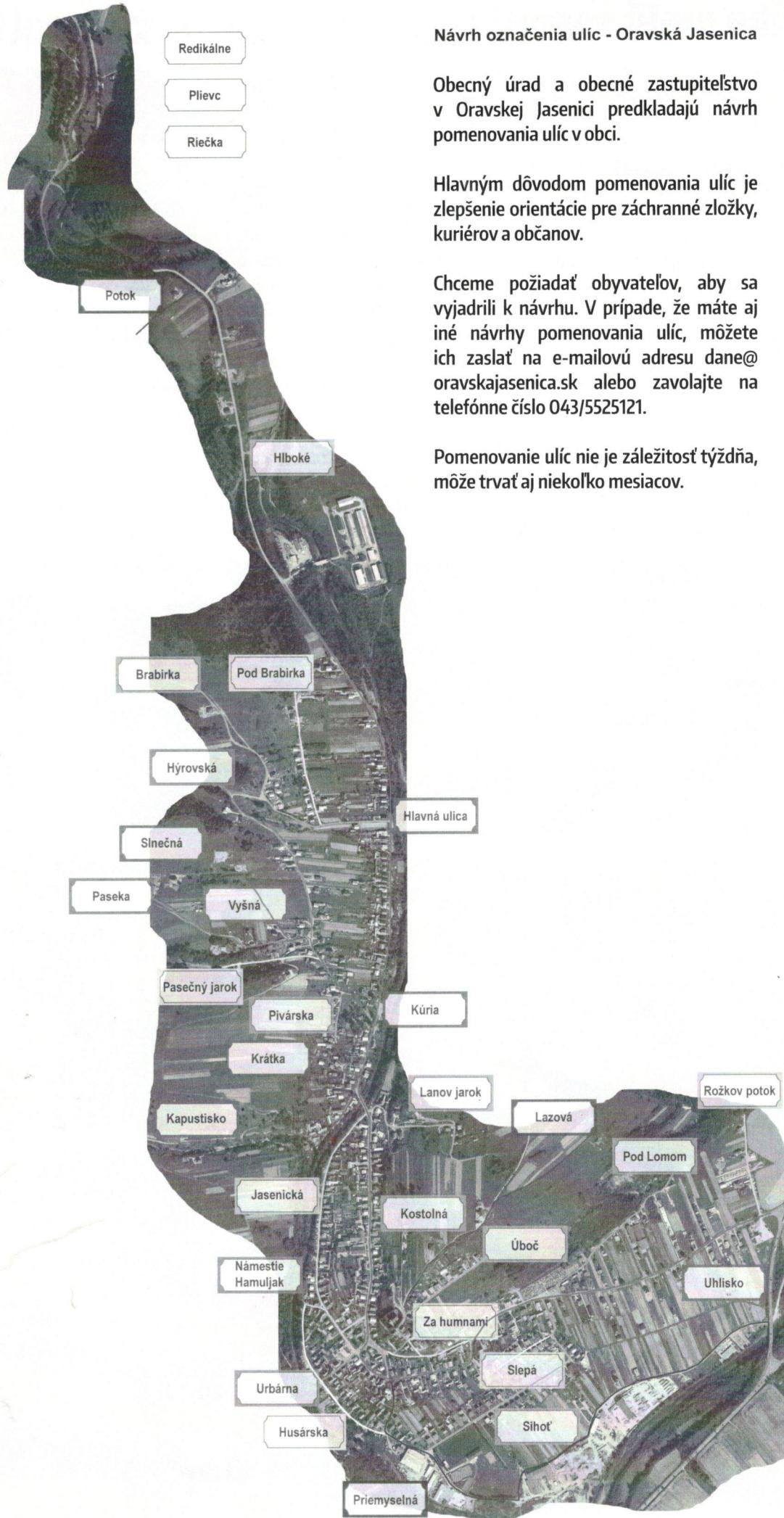
Neskôr, po určitom uvoľnení, sa aktívny život seniorov sice spomalil, ale nezastavil. Pri dodržaní všetkých bezpečnostných opatrení sa zúčastnili brigády pri kostole, zabezpečili čistenie po pílení stromov, upratovanie priestranstva pred obecným úradom, čistenie cintorína po kosení, čistenie kostola po rekonštrukčných prácach. Po ďalšom uvoľnení prísnych opatrení nariadených vládou sme pookriali na posedení pri guláši, ktoré sa konalo na svia-

skupina Jaseničanka účinkovala na celoslovenskom stretnutí abstinentov na Slanej Vode. Poslednú augustovú nedelu sa naskytá tiež príležitosť pre Jaseničanku reprezentovať nielen našu základnú organizáciu JDS, ale aj celú obec na prehliadke speváckych skupín „Spievajúci seniori“ v Rabči. Zástupcovia dôchodcov boli navštívit Rudka Čiernika. Chceli sme tak vyjadriť v mene celej základnej organizácie veľkú vd'aku a úctu jeho rodi-

fľašu, musí sa nájsť niekto, kto to zdvihne a uprace. My sme priechodná dedina a špinavé zastávky sú vizitkou obyvateľov celej obce. Neporiadok spravia jeden, dvaja, ale hanbu znáša celá obec. Preto majme úctu k práci druhých. Seniori touto cestou dăkujú za pochopenie.

Taktiež dăkujeme všetkým sponzorom, ktorí nám pomáhajú akcie uskutočňovať.

Výbor ZO JDS

V Oravskej Jasenici sa hral nezvyčajný zápas

Futbalistky Popradu spolu s priekopníčkou ženského fut-

balu na Orave Andreou Hvolkovou vyzvali starých páнов

Oravanu na tréningový zápas. Od prvej minúty sa hral futbal, aký sa jasenickému divákovi páči. Útoky sa striedali hore, dole. Náročný divák prišiel a starí páni ukázali svoje kvality, čo okorenili aj gólmami. Na druhej strane ženy bojovníčky, ktoré odolávali do poslednej minúty.

A ako sa patrí, po víťaznom

zápase si páni išli dať vytúžené pivko, druholigové ženy ešte polhodinový tréning.

Starí páni Oravan Oravská Jasenica - Poprad ženy A 8:3

Góly: Igor Hurák 4, Ján Madleňák 3, Pavol Brontvaj - Beáta Malá, Viktória Hazyová, Patrícia Bukovinská

MY Oravské noviny

Jasenický strmák

V sobotu 8. augusta si všetci milovníci behu mohli vychutnať 11-kilometrovú trasu ponad Oravskú Jasenicu. Na

trase ich preveril Strmák, na ktorom mnohí určite vypotili aj nedelňý odpustový rezeň. Výsledky z behu sa započítá-

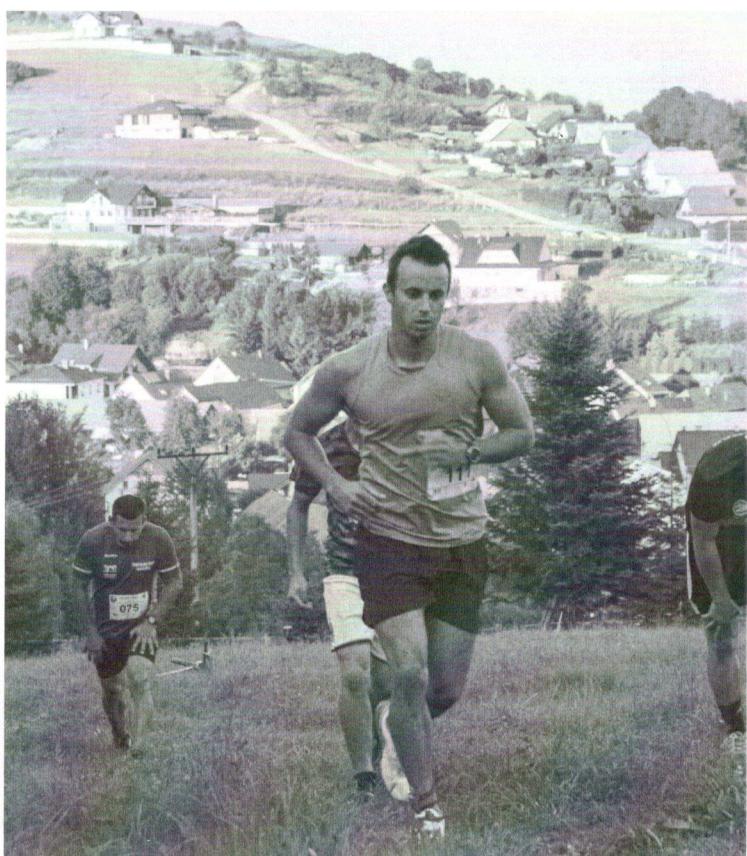
vali do hodnotenia Oravskej bežeckej ligy (OBL).

Pre menej trénovaných a skúsených športovcov organizátori pripravili aj nesúťažnú 5-kilometrovú trasu.

Na štart sa postavilo 119 pretekárov. Minuloročný rekord prekonal o takmer celú minútu Mário Košút z TT Vavrečka (45:24 min). Druhý skončil Michal Tuka z Nižnej a na treťom mieste finišoval Pavol Hrubjak. Ženskú časť ovládla Jarmila Kakusová zo Zákmenného časom 57:38 min pred Evou Karabovou z Dol-

ného Kubína a víťazkou OBL z predošlého roku Miroslavou Babinskou. Tohtoročnou novinou bolo špeciálne ocenenie starostu obce pre najlepšieho Jaseničana a Jaseničanku. To si odniesli Matej Graňák a Silvia Nečasová.

Najmenších pretekárov bolo 32. Túto kategóriu vyhrali Blažej Bakaľa z Oravskej Jasenice a Nelka Špitáľová z Námestova. Na dvojkilometrovej trati staršieho žiactva boli najrýchlejší Samuel Florek z KB Breza a Zuzana Gereková z Námestova.

Príhovor riaditeľky školy

Ako aj iné oblasti spoločenského života, tak aj tradičné školské vyučovanie bolo poznačené v minulom školskom roku vírusovou epidémiou. Vo štvrtok 12. marca 2020 bolo rozhodnuté, že od 16. marca sa preruší školské vyučovanie. Nikto nevedel povedať, ako dlho prerušenie potrvá. A tak žiaci dostali inštrukcie na prvé dva týždne, vytvárali sa skupiny na sociálnych sietach, kde sa preniesla vzájomná komunikácia medzi žiakmi a učiteľmi, učiteľmi a rodičmi a učiteľmi navzájom. Neistota sa postupne menila na ucelený vzdelávací systém v dištančnom prevedení. Učitelia, žiaci i rodičia sa nielen zoznamovali s informatívnymi prostriedkami pre virtuálne školské prostredie, ale aj veľmi aktívne a s pochopením spolupracovali pri vzdelávaní našich detí. Úprimne ĎAKUJEME všetkým žiakom, ktorí si možno s omnoho väčším úsilím osvojovali nové poznatky, ako keby

prebiehalo klasické vyučovanie v školskom prostredí. Dokázali sa popasovať s problémami a ťažkostami, ktoré tento nový druh učenia sa so sebou prinášal. Aj touto cestou deti nadobúdali iné zručnosti a kompetencie pre život, ktoré by pri tradičnom vyučovaní nenachádzali v potrebnej mieri.

VEĽKÁ VĎAKA patrí vám, rodičom, najmä rodičom prvákov, bez vašej pomoci by nebolo možné deti doučiť posledné písmaná abecedy v písanej čí čítanej forme. Väčšina rodičov pristupovala k vzdelávaniu svojich detí s veľkým pochopením, s ochotou pomoci a ústretovosťou. Veľmi si ceníme vašu spoluprácu, aktívny prístup aj pochopenie.

Do akej miery sa podarilo naplniť ciele školského vzdelávacieho programu sa ukáže v nasledujúcom období, pri opakovanej nadobudnutých poznatkov. Svedomitych a zodpovedných žiakov bude určite čakať menej

„ťažkých“ situácií, ktorých výsledkom budú aj neuspokojivé známky a sklamanie. Mali sme však aj takých žiakov, ktorí si v domácom vzdelávaní pomáhali odpisovaním, resp. nedbalým plnením svojich povinností vzhľadom k svojim schopnostiam. Každý učiteľ má veľkú snahu a ochotu pomôcť svojim žiakom dobehnuť učivo, dovyšteľovať nepochopené, doučiť nepoznané aj mimo vyučovania. Predpokladá sa však záujem žiaka o túto pomoc. Sme tu pre vaše deti.

Pred nami je nový školský rok so svojimi prekvapeniami i problémami. Minulý rok ukázal, že spoločne sa ťažkosti ľahšie prekonávajú a vzájomná pomoc prináša svoje ovocie i v podobe spokojnosti našich detí. Národ, ktorý má vzdelaných a múdrych ľudí, sa ťažko ovláda. Je našou snahou naučiť deti rozvíjať nielen pamäťové, ale aj logické a poznávacie schopnosti, ktoré umožňujú pozerat' sa na veci a

javy z rôznych pohľadov a chápať súvislosti.

Z úprimného srdca prajeme všetkým rodičom veľa trpezlivosti, múdrosti, lásky a pochopenia pri výchove svojich detí. Svojim deťom a našim žiakom želáme veľa chuti do získavania nových poznatkov, zručností, pozitívneho prístupu k učeniu sa a prekonávaniu prekážok, ktoré sú bežou súčasťou života. Kamarátske a úprimné vzťahy v triednych kolektívoch sú silným predpokladom pre vytvorenie spokojnej atmosféry v učiacom sa prostredí. Je našou snahou, aby každý mal možnosť rozvíjať svoje talenty a zažiť úspech v tom, v čom je dobrý. Nám, učiteľom, prajem veľa užitočných a tvorivých nápadov, trpezlivosti a porozumenia v školských situáciách, pokory pre nepochopenie a sily pre vstávanie zo sklamania, ktoré učiteľský chlebík prináša.

Marcela Prielomková

Biodiverzita v školách – školské jazierko

Nadácia Ekopolis v spolupráci so spoločnosťou Veolia, Stredoslovenskou vodárenskou prevádzkovou spoločnosťou, a. s. Podtatranskou vodárenskou prevádzkovou spoločnosťou, a. s. spustila od septembra 2018 vzdelávací projekt Biodiverzita do škôl pre vybraných 14 základných a stredných škôl po celom Slovensku. Tešíme sa, že naša škola patrí medzi vybrané školy. Cieľom projektu je zvýšiť

povedomie o význame prírodnnej rozmanitosti, biodiverzity. Žiaci si pod vedením skúsených odborníkov sami navrhli také úpravy školských areálov, ktoré povedú k zvýšeniu rozmanitosťi prostredia a tiež k oživeniu edukačného procesu. Projekt prebieha dva roky. Prvý rok - školský rok 2018/19 bol zameraný na vzdelávanie, v rámci ktorého prebehla príprava a podrobnej spracovanie návrhov

od samotných žiakov a študentov pod vedením skúsených lektorov z Nadácie Ekopolis. V tomto školskom roku školy spoločne s odborníkmi svoje plány realizovali. Každá škola získa na realizáciu návrhov grant vo výške 2000 eur.

V októbri 2018 sme vytvorili akčnú skupinu 12 žiakov, ktorí absolvovali workshop s manažérkou projektu z Nadácie Ekopolis - Luciou Rossovou. Žiaci mapovali školský areál a navrhli prvé kroky k zvýšeniu biodiverzity na našom školskom pozemku. V projekte bude podporená realizácia rôznych prvkov ako napríklad výsadba drevín, vertikálna zeleň, školské jazierko, jašteričník, ježovník, prvky na zadržiavanie dažďovej vody, kompostoviská a pod.

Žiaci 8. ročníka v závere šk. roka pod vedením A. Meliškovej vy-

tvorili pred budovou školy jazierko so svojou flórou a dôfajme aj faunou. Tu sa budú môcť žiaci prakticky učiť o živote vodných živočíchov a rastlín. Pri vybudovaní jazierka nám ochotne pomohli rodičia a bývalí absolventi školy: Michal Kušnierz, dobrovoľný hasičský zbor a pracovníci obecného úradu.

Cieľom projektu bude dosiahnutie harmonického celku, ktorý bude esteticky a edukatívne vplývať na žiakov aj pedagógov. Ako povedala projektová manažérka - Lucia Rossová: "Žiaci môžu pozorovať organizmy, prírodné procesy, ale aj matematické úkony alebo získavať inšpirácie pre umelecké aktivity. Starostlivosťou o vlastnoručne navrhnutý a vytvorený školský areál projekt podporí vytváranie pozitívnych vzťahov s prírodou a životným prostredím."

Letný tábor

V týždni od 20. júla do 24. júla bola základná škola otvorená pre deti z Oravskej Jasenice. Nie však preto, aby sa učili, ale aby zažili mnohé dobrodružstvá a spoznali sa navzájom pri rôznych aktivitách. Spoločne tvorili, zabávali sa, roobili zaujímavé pokusy, a tak sa hľavou formou zoznamovali s javmi z bežného života. Zažili aj netradičné športové a pohybové aktivity, strieľali z praku,

vzduchovky, šípkami, hádzali na ciel. V neposlednom rade spoznali nových kamarátov. Pre naše deti boli pripravené aj hry našich otcov a mám, a to nielen v prírode. Tradičná spoločná opekačka spríjemnila spoločné chvíle a naplnila im detské brušká. Spoločné zápolenie pri bowlingu vyčarilo mnoho radostných výkrov. Rozlúčka detí sa niesla v duchu: „O rok sa vidíme zas“.

Oddychové miesta v škole

Obdobie, keď deti neboli v škole, ale sa učili doma, sme využili na to, aby sme pre nich pripravili miesta pre oddych a relaxáciu či už v interiéri alebo v exteriéri školy.

Tu si budú môcť deti oddýchnuť nielen cez prestávky, ale aj keď budú čakať na krúžok či na autobus.

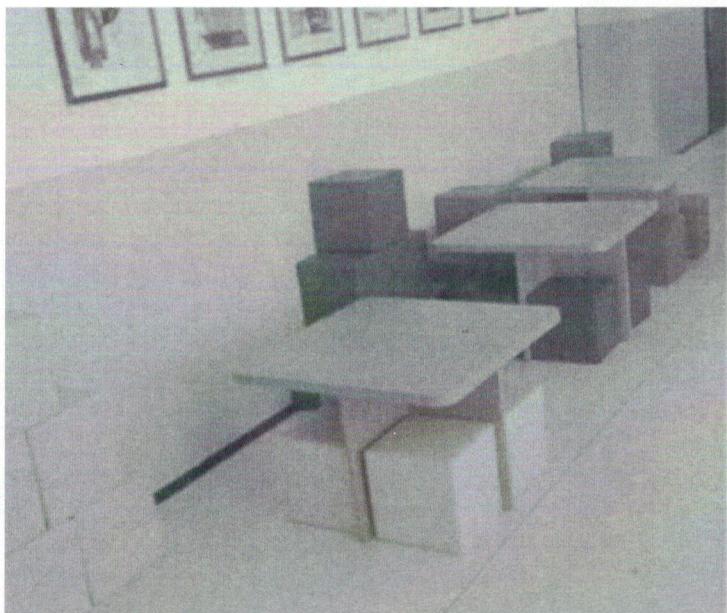
Chodby starším žiakom spestrujú sedacie vaky. Pre prvý stupeň sme tento školský rok tiež kúpili nové penové sedačky a hracie stoly, aby mohli tráviť svoj čas cez veľké prestávky spoločne. Aj na chodbe pri zbernom kútku pribudlo drevené sedenie, ktoré nám sponzorský zabezpečil urbár z Oravskej Jasenice.

Okrem toho nám pomohol pri realizácii ohniska v školskom areáli, za čo by sme sa urbánikom chceli veľmi pekne poďakovať. Prepravu zabezpečili zamestnanci obecného úradu, ktorým tiež veľmi pekne ďakujeme.

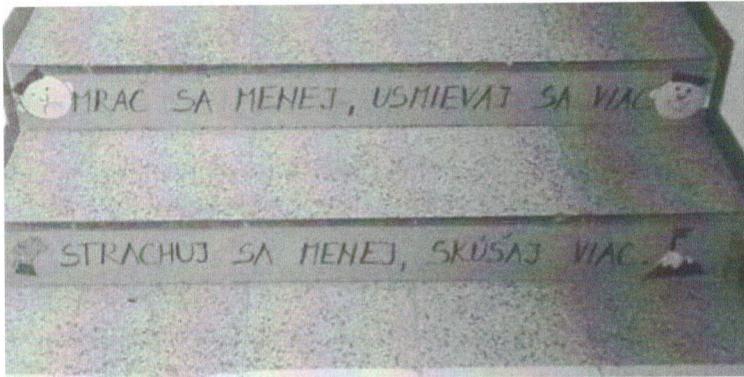
Za krásnu výzdobu školy, vytvorenie nových oddychových zón a taktiež za úpravu okolia školy ďakujeme i niektorým pedagógom a žiakom, páni školníkom.

Tiež okná v materskej škole si už vyžadovali údržbu. To nám sponzorský zabezpečila firma Marcela Farského, za čo mu patrí veľká vdak.

→

Oddychové miesta v škole

Po lávke sa už dá prejst' bezpečne

Nadšenci horskej cyklistiky vo svojom voľnom čase kompletne prerobili premostenie potoka v Bredove.

Cyklotrasu urobili bezpečnejšou nielen pre cyklistov, ale aj chodcov. Pôvodná drevená lávka bola zhniatá a čakala na spadnutie. Materiál na rekonštrukciu dobrovoľ-

níci pozháňali na vlastné náklady, za jeden deň mali prácu hotovú. Spolu s lávkou upravili aj okolie. V pláne ešte majú doriešiť značenie cyklotrasy.

Dĺžka vynovenej železnej lávky je zhruba sedem metrov, šírka je meter a pol, povrch tvoria železné rošty.

Vynovené učebne

Dotácia z Európskej únie pomôže Oravskej Jasenici vybudovať nové učebne v základnej škole. Investícia vo výške 100-tisíc eur už prebieha. Stavebné úpravy prinesú školá-

kom jazykové učebne so zariadením a potrebnou technikou, v škole pribudnú pomôcky pre výučbu fyziky a chémie. Polepší si aj knižnica. Práce by mali byť hotové do konca tohto roka.